

Rapportnr. 113

Fagrådet for vann- og avløpsteknisk samarbeid i indre Oslofjord

Felles forvaltning av olje- og fettutskillere Sluttrapport.

INNHALDSFORTEGNELSE.

1. Bakgrunn for prosjektet.....	3
2. Arbeidsform	3
3. Viktige problemstillinger	3
4. Materiale som er utarbeidet i prosjektet	4
5. Videre arbeid	4
Vedlegg 1. Utslippstillatelse for oljeholdig avløpsvann, [virksomhetsnavn – orgnr. - gnr/bnr – adresse –] i ??? kommune.	6
Vedlegg 2. Vilkår for utslipp av oljeholdig avløpsvann, gitt i utslippstillatelse datert ??.??.?? til [virksomhetsnavn].....	8
Vedlegg 3. Vedtak om påslippskrav for fettholdig avløpsvann, [virksomhetsnavn – orgnr. - gnr/bnr – adresse] i ??? kommune.....	12
Vedlegg 4. Krav til påslipp av fettholdig avløpsvann, gitt i vedtak datert ??.??.?? til [virksomhetsnavn].....	14
Vedlegg 5. Forskrift om påslipp av fettholdig avløpsvann til kommunalt avløpsanlegg i ??? kommune.....	17
Vedlegg 6. Søknad om utslippstillatelse for oljeholdig avløpsvann, ??? kommune.....	21
Vedlegg 7. Registrering av fettutskillere, ??? kommune.	22
Vedlegg 8. Årsrapport for oljeholdig avløpsvann.....	23
Vedlegg 9. Årsrapport for fettholdig avløpsvann.....	24
Vedlegg 10. Forslag til avtale om tømning, kontroll og rengjøring av oljeutskilleranlegg	25
Vedlegg 11. Forslag til avtale om tømning, kontroll og rengjøring av fettutskilleranlegg.....	27

1. Bakgrunn for prosjektet

Fett skaper store problemer i de kommunale avløpsanleggene, spesielt i byområder og tettbygde strøk. Det avleirer seg i ledningene og forårsaker gjentettinger, som igjen kan føre til kjelleroversvømmelser og overløpsutslipp. I renseanleggene fører fett til problemer med gjentetting av rør, kanaler, varmevekslere og lignende. Problemene synes å være økende.

Det ble i 2010 gjennomført en undersøkelse av kommunenes forvaltning av myndighetsområdene spredt avløp, nedgravde oljetanker, oljeholdig avløpsvann og fettholdig avløpsvann. I etterkant av denne undersøkelsen ble det avholdt et kick-off møte for regionalt forvaltningssamarbeid, der resultatene fra undersøkelsen ble drøftet. Blant annet på bakgrunn av konklusjonene i dette møtet ble det besluttet å gå videre med et prosjekt for felles forvaltning av olje- og fettutskillere.

Forvaltning av fettholdig avløpsvann har hatt lav prioritet i de fleste kommunene. Oslo kommune har den senere tid prioritert arbeidet med dette, og var i gang med forbedring av sine rutiner da fellesprosjektet ble satt i gang. Forvaltningen av oljeholdig avløpsvann har gjennomgående vært noe bedre, men det er også her behov for forbedringer.

2. Arbeidsform

Arbeidet i prosjektet har vært organisert med en prosjektgruppe bestående av:

- Toril Gore-Rowe / Karina Hagerup, Oslo kommune
- Trond Hanssen, Ski kommune
- Berit H. Vikanes / Andrew Michael Bennett, Nesodden kommune
- Jan-Ove Hedly, Bærum kommune
- Jan-Erik Jensen, Asker kommune
- Sveinung Lindland, Oppegård kommune
- Olaug Tallerås, Ås kommune

Steinar Skoglund, Siv.ing. Steinar Skoglund AS, har vært prosjektleder / sekretær for arbeidet.

Prosjektgruppa har hatt seks møter.

Fagrådets utvalg for vannmiljøtiltak har vært styrings- / referansegruppe for arbeidet.

3. Viktige problemstillinger

Fordi fettholdig avløpsvann har vært lavt prioritert i de fleste kommunene, har prosjektgruppa brukt mest ressurser på dette. I den forbindelse ble blant annet følgende diskutert:

- Tvungen innsamling i kommunal regi. En tenker seg da en innsamling omtrent som den en har for tømning av slam fra slamavskillere, der kommunene inngår kontrakt med renovatør for tømning av alle private slamavskillere og liknende innretninger i kommunen. Prosjektgruppas konklusjon er at kommunene ikke har lovhjemmel for å innføre en slik innsamling. Mens forurensningslovens §26 sier at kommunen skal sørge for tømning av slam fra slamavskillere og liknende innretninger når det gjelder sanitært avløpsvann, har en ingen tilsvarende hjemmel for fett- eller oljeholdig avløpsvann.

- Godkjenning av tømmefirma. Dette er en ordning som er innført i Stockholm kommune. Prosjektgruppas konklusjon er også her at kommunene i Norge ikke har lovhjemmel for å innføre en godkjenningsordning for tømmefirma. Vi har isteden valgt å stille krav til innhold i tømmeavtalen mellom renovatør og virksomhet.
- Krav til fettinnhold i utløpsvann. Fett har en tendens til å avsette seg på faste overflater, for eksempel på prøvetakingsutstyr. Det er derfor ikke enkelt å få tatt representative prøver for fett. Det finnes pr. i dag heller ingen standardisert metode for prøvetaking for fett i Norge. Oslo kommune søkte i 2010 Norsk Vann om midler til et prosjekt for å komme fram til en anbefalt metode for prøvetaking for fett, men dette ble ikke innvilget. Så lenge en anbefalt prøvetakingsmetode mangler, har prosjektgruppa konkludert med at det ikke bør settes krav til fettinnhold i utløp.
- Lokal forskrift eller enkeltvedtak for fettholdig avløpsvann. I medhold av forurensningsforskriftens §15A-4 kan kommunen fastsette krav enten i enkeltvedtak eller i lokal forskrift. Prosjektgruppa har drøftet hva som vil være mest hensiktsmessig. Begge alternativene har fordeler og ulemper, og en kom ikke fram til noen klar anbefaling. Det er derfor laget både et utkast til lokal forskrift og mal for enkeltvedtak. Innholdet i lokal forskrift og enkeltvedtak er gjort mest mulig likt. Den enkelte kommune kan da velge alternativ ut fra egen situasjon.

4. Materiale som er utarbeidet i prosjektet

Følgende materiale er utarbeidet i prosjektet:

- Oljeholdig avløpsvann. Utslippstillatelse med vedlagte vilkår
- Fettholdig avløpsvann. Vedtak om påslippskrav med vedlagte vilkår
- Fettholdig avløpsvann. Forskrift
- Oljeholdig avløpsvann. Søknadsskjema
- Fettholdig avløpsvann. Registrerings skjema
- Oljeholdig avløpsvann. Årsrapport skjema
- Fettholdig avløpsvann. Årsrapport skjema
- Forslag til avtale om tømning, kontroll og rengjøring av oljeutskilleranlegg
- Forslag til avtale om tømning, kontroll og rengjøring av fettutskilleranlegg

5. Videre arbeid

Prosjektet har gitt kommunene et grunnlag for å kunne få til en god forvaltning av sin myndighetsrolle når det gjelder olje- og fettutskillere. Men det forutsetter at en i den enkelte kommune setter av nødvendige ressurser til dette. Arbeidet kan med fordel organiseres som et prosjekt, der en over en viss tid setter av nødvendig bemanning og nødvendige økonomiske midler. Personer bør øremerkes for dette arbeidet. Mindre kommuner bør vurdere å samarbeide om oppgavene.

I tillegg til å ta i bruk det materialet som er utarbeidet i dette prosjektet, vil arbeidet framover også omfatte:

- Registrering. En må forsikre seg om at alle eksisterende olje- og fettutskillere er registrert. I tillegg må en sjekke ut at alle virksomheter som skal ha slike installasjoner, har installert dette.
- Kontroll av funksjon, utbedring av mangler. Dette vil være et mer langsiktig arbeid, der en på bakgrunn av årsrapporter, tilsynsbesøk, etc. forsikrer seg om at anleggene virker og driftes som de skal, og gir pålegg om utbedringer der det ikke er tilfelle.

- Forenkling og automatisering av kommunenes arbeid. På disse feltene er det svært mange anlegg å behandle og følge opp, og det vil være mye å tjene på å forenkle kommunenes arbeid på feltet. Søknads- og registreringsskjemaer bør bli web-baserte og innrettet slik at de ikke kan sendes inn før alle nødvendige opplysninger er lagt inn. Oslo kommune har allerede innført dette. Videre bør det blant annet arbeides for at søknads-, registreringsskjemaer og årsrapporter kan sendes inn på en slik måte at data fra disse kan legges automatisk inn i kommunens databaser, og slik at en får automatisk beskjed om anlegg som ikke oppfyller krav.
- Informasjon til anleggseiere, tømmefirma og andre. Det vil være et svært viktig arbeid framover å informere de det gjelder om kravene og hvorfor de er satt.

Vedlegg 1. Utslippstillatelse for oljeholdig avløpsvann, [virksomhetsnavn – orgnr. - gnr/bnr – adresse –] i ??? kommune.

Vedtak

??? kommune gir [Virksomhetens navn], organisasjonsnummer ???, gnr/bnr ???/???, adresse ??? tillatelse til utslipp til kommunalt avløpsnett for oljeholdig avløpsvann. Tillatelsen er gyldig fra dags dato.

Tillatelsen gjelder for utslipp fra ?? stk oljeutskilleranlegg med tilknytning til offentlig spillvannsledning i kum nr. / mellom kum nr. ??? og kum nr.???

Vedlagte "Vilkår for utslipp av oljeholdig avløpsvann, gitt i utslippstillatelse datert ???.??.?? til [virksomhetsnavn]", gjelder for tillatelsen.

Ved søknad om installasjon av oljeutskilleranlegg gjelder følgende begrensning i tillatelsens varighet: Er arbeidet ikke igangsatt innen tre år etter at fullstendig søknad er sendt kommunen, eller innstilles arbeidet i lengre tid enn to år, faller retten til å etablere utslippet bort.

Hjemmel for vedtak

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kap.15 "Krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann". Der det er benyttet annen hjemmel, er dette angitt med fotnote i vilkårene.

Det vises også til kommunens abonnementsvilkår for vann og avløp.

Vurdering

Tillatelsen er gitt på grunnlag av de opplysninger som framkommer i Deres søknad. [Der det passer:] (Uttalelser fra berørte parter er tatt opp til vurdering.)

Deres virksomhet er av typen [Bruk betegnelser fra forurensningsforskriften §15-1] og er dermed omfattet av regelverket for utslipp av oljeholdig avløpsvann.

[Omtal hvilke aktiviteter ved virksomheten som produserer oljeholdig avløpsvann. Ta med vurdering av innkomne uttalelser og hvordan de er tatt med i vilkårene]

Kommunens tilsyn

Kommunen eller den som kommunen bemyndiger har i medhold av forurensningsloven §50 "Rett til gransking" anledning til å foreta tilsynsbesøk hos virksomheten. Virksomheten plikter å legge fram dokumentasjon på at utslippstillatelsen overholdes. Kommunen kan i den forbindelse også ta vannprøver.

Mislighold

For å sikre at vilkårene i denne utslippstillatelsen blir overholdt, kan kommunen treffe vedtak om tvangsmulkt i medhold av forurensningsloven § 73 "Tvangsmulkt ved forhold i strid med loven".

Kommunen kan også gi pålegg i medhold av forurensningsloven § 7 fjerde ledd "Plikt til å unngå forurensning" og eventuelt sørge for umiddelbar gjennomføring i medhold av forurensningsloven §74 "Umiddelbar gjennomføring ved forurensningsmyndigheten".

Overtredelse av denne utslippstillatelsen straffes etter forurensningsloven kapittel 10 hvis ikke strengere straffebestemmelser kommer til anvendelse.

Klageadgang

Dette vedtaket kan i medhold av forvaltningsloven § 28 påklages til Fylkesmannen av sakens parter og andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretning om vedtaket har kommet fram, eller vedkommende fikk kjennskap til vedtaket. Klagen skal sendes til kommunen.

Det gjøres oppmerksom på parters rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter i medhold av forvaltningsloven §18, jf. §19.

(Underskrifter)

Vedlegg: Vilkår for utslipp av oljeholdig avløpsvann, gitt i utslippstillatelse datert ???.???.?? til [virksomhetsnavn]

Vedlegg 2. Vilkår for utslipp av oljeholdig avløpsvann, gitt i utslippstillatelse datert ???.???.?? til [virksomhetsnavn]

1. Definisjoner og forklaringer

- *Utslipp*: Tilførsel av væsker eller faste stoffer til offentlig avløpsnett eller vannforekomst.
- *Avløpsvann*: Både spillvann og overvann
- *Spillvann*: Sanitært avløpsvann og avløpsvann som består av en blanding av sanitært avløpsvann og industrielt avløpsvann og/eller overvann.
- *Overvann*: Vann fra nedbør bortledet enten via flater, grøfter eller et eget ledningsnett.
- *Spillvannsledning*: Avløpsledning som transporterer spillvann til renseanlegg.
- *Oljeholdig avløpsvann*: Avløpsvann som inneholder motorolje, smørefett, parafin, white-spirit, bensin og lignende. I dette ligger også spillvann fra vask og avfetting av kjøretøyer, motorvask og lignende.
- *Oljeutskilleranlegg*: Sandfang, oljeutskiller og prøvetakingskum.
- *Funksjon*: Først føres oljeholdig avløpsvann til sandfanget der tyngre partikler sedimenterer og holdes tilbake. Deretter går avløpsvannet inn i oljeutskiller. Her vil oljen i vannet få tid til å flyte opp og danne et oljelag som flyter på vannfasen. Vannet presses videre ned og ut gjennom et dykket utløp, mens oljen holdes tilbake. Vannet passerer tilslutt prøvetakingskummen der det er mulig å hente ut prøver for bestemmelse av oljeinnhold.

2. Tekniske krav til oljeutskilleranlegg

Ved utslipp av oljeholdig avløpsvann skal avløpsvannet passere et oljeutskilleranlegg før det føres videre til kommunal spillvannsledning.

Norsk standard¹

Alle nye oljeutskilleranlegg skal utformes, testes, dimensjoneres, installeres og driftes i samsvar med Norsk Standard NS-EN 858-1:2002+A1 og NS-EN 858-2

Tilrettelegging for prøvetaking

Det skal være tilrettelagt for å hente ut representative prøver fra oljeutskillerens avløpsvann. Alle nye oljeutskillere skal ha prøvetakingskum. Det bør også installeres prøvetakingskum på eksisterende oljeutskillere. Hvis virksomheten henter ut prøver fra annet sted enn fra en prøvetakingskum skal den beskrive hvordan prøvene er tatt og dokumentere i årsrapporten at de er representative.

Det skal være lokk på utløpskasse.

3. Utslippskrav

Ved utslipp av oljeholdig avløpsvann fra oljeutskiller, skal oljeinnholdet ikke overstige 50 milligram per liter (mg/l), basert på analyse etter "Metode basert på løsemiddelekstraksjon og gaskromatografi", NS-EN ISO 9377-2:2000

4. Krav til drift

---

¹ Jf. EUs byggvaredirektiv

Bruk av kjemikalier²

Kjemikalier som benyttes må være godkjente og tilpasset oljeutskilleren slik at utslippskravet overholdes.

Det vises til gjeldende kjemikalier regelverk og spesielt til produktkontrollloven §3a om substitusjonsplikt for helse- og miljøskadelige kjemikalier.

Avtale om tømning og kontroll

Virksomheten skal inngå avtale med tømmefirma om tømning og kontroll av oljeutskiller. Avtalen skal sendes til kommunen innen 4 uker etter mottak av denne utslippstillatelsen. Endringer i avtalen skal meldes til kommunen i årsrapporten.

Tømmefirma skal ha alle nødvendige godkjenninger, som:

- løyve i medhold av yrkestransportforskriften §2.
- tillatelse til håndtering av farlig avfall i medhold av avfallsforskriften §11-6.

Tømning og kontroll³

Ved tømning og kontroll skal en representant for virksomheten være tilstede for å angi beliggenheten til oljeutskilleranlegget.

Oljeutskiller og oppsamlingstanker for utskilt olje skal tømmes minimum 1 gang per år, og etter produsentens anvisninger, og ellers når det er nødvendig for å overholde utslippskravet.

Sandfanget skal tømmes for sand/slam før 50 % av sandfangets våtvolum er fylt opp, og minimum 1 gang per år.

Kommunens eget rapportskjema, "Rapport om tømning og kontroll av oljeutskilleranlegg", skal benyttes. Skjemaet er tilgjengelig på kommunens nettsider: ([Link til denne](#)) [Oslo kommune har skjema som kan benyttes som utgangspunkt for andre kommuner].

Føring av driftsjournal⁴

Virksomheten skal ha rutiner som sikrer nødvendig måling av tykkelsen på oljelaget i oljeutskilleren, samt vanndybde i sandfanget. Det skal føres driftsjournal for kontrollen.

5. Prøvetaking og analyse

[Tekst for Vaskehaller/vaskeplasser:] Det skal tas 2 prøver per år. Det skal tas 1 prøve i sommerhalvåret (mai-oktober) og 1 prøve i vinterhalvåret (november-april).

[Tekst for andre virksomheter:] Det skal tas 1 prøve per år.

Kommunen kan om nødvendig kreve hyppigere prøvetaking.

Prøver skal tas som stikkprøver av firma med kompetanse på dette. Det skal skje under en normal driftssituasjon.

Prøven skal tas fra en fritt fallende vannstråle eller fra en vannstrøm med god turbulens.

---

² Jf. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

³ Jf. avfallsforskriften § 11-8

⁴ Jf. internkontrollforskriften § 5.

Prøven skal tas på en glassflaske som er levert av et laboratorium som er akkreditert for den aktuelle analysen. Flasken skal ikke skylles med prøvevann før den fylles opp.

Dersom virksomheten har flere oljeutskilleranlegg må det fremkomme hvilket anlegg prøven kommer fra. Det forutsettes at laboratoriets krav til prøveemballasje, lagring, merking og prøveinnsendelse følges.

Prøven skal analyseres av et laboratorium som er akkreditert for dette. Analysemetoden skal være etter NS-EN ISO 9377-2:2000 "Bestemmelse av olje i vann – Del 2: Metode basert på løsemiddelekstraksjon og gasskromatografi". Oljeinnholdet skal bestemmes som summen av upolare hydrokarboner med karbonkjedelengde mellom C₁₀ og C₄₀. Analyseresultatet oppgis med enheten mg/l.

Overskridelse av utslippskravet

Ved oljeinnhold over 50 mg/l avløpsvann skal det innen 1 måned fra resultatet ble kjent tas en ny prøve for analyse. Dersom denne også overskrider grenseverdien skal analyserapporter straks sendes kommunen sammen med forslag til forbedringstiltak. Forslaget må inneholde en tidsangivelse for gjennomføring av forbedringstiltak.

6. Sikring og beredskap mot uforutsette utslipp⁵

Virksomheten plikter å gjennomføre tiltak for å unngå uforutsette utslipp til offentlig avløpsnett. Tiltakene skal være basert på en systematisk gjennomgang av virksomhetens aktiviteter. Virksomheten plikter å rette opp feil og mangler ved oljeutskilleranlegget som kan utgjøre en fare for helse, miljø og sikkerhet.

Virksomheten plikter å ha nødvendige rutiner for å oppdage, og beredskap for å hindre og begrense virkningen av utslipp i strid med disse vilkår.

Lagring og oppbevaring av kjemikalier, oljeprodukter og avfall skal gjøres på en slik måte at utslipp til spillvanns- eller overvannsnett hindres.

7. Varsling

Virksomheten kan ikke sette i verk nye utslipp eller øke utslipp vesentlig (>25 %) før nytt søknadsskjema er sendt til kommunen og kommunen har fattet nytt vedtak.

Kommunen skal varsles umiddelbart:

- ved uforutsette utslipp av forurenset avløpsvann.
- ved større reparasjons- og/eller vedlikeholdsarbeider med risiko for utslipp av forurenset avløpsvann.
- ved endringer i virksomhetens aktiviteter som kan påvirke avløpsvannets mengde og/eller sammensetning.
- ved opphør, utskifting av oljeutskiller, navneendring eller flytting. Ved flytting må virksomheten søke om ny utslippstillatelse. Oljeutskilleranlegg som tas permanent ut av bruk skal rengjøres, fjernes og leveres til godkjent avfallsmottak. Det kan søkes om dispensasjon dersom fjerningen medfører urimelig store kostnader. Avløpsledning fra oljeutskilleranlegg skal plugges i forgreningspunktet. Alle sluk som drenerer til anlegget skal plugges. Kommunen skal ha dokumentasjon på utført arbeid fra utførende firma.

---

⁵ Jf. internkontrollforskriften §5.

En varslingsplan skal inngå som en del av virksomhetens internkontrollsystem for helse, miljø og sikkerhet.

Varsling av utslipp skal i størst mulig grad inneholde informasjon om:

- utslippets mengde og sammensetning
- tidspunkt for utslippet
- varigheten av utslippet
- iverksatte tiltak
-

8. Rapportering

En årsrapport skal sendes kommunen innen **1. mars** hvert år.

Følgende dokumentasjon skal sendes inn:

- utfylt årsrapportskjema
- analyserapporter fra laboratorium
- utfylte skjemaer for tømning og kontroll av oljeutskilleranlegg.

Årsrapportskjema er tilgjengelig på kommunens internettside (*Link til denne*)

Vedlegg 3. Vedtak om påslippskrav for fettholdig avløpsvann, [virksomhetsnavn – orgnr. - gnr/bnr – adresse] i ??? kommune

Vedtak

??? kommune har fastsatt påslippskrav for fettholdig avløpsvann for [Virksomhetens navn], organisasjonsnummer ???, gnr/bnr ???/???, adresse ???. Tillatelsen er gyldig fra dags dato.

Tillatelsen gjelder for utslipp fra ?? stk fettutskilleranlegg med tilknytning til kommunal spillvannsledning i kum nr. ???/ mellom kum nr. ??? og kum nr.???

Vedlagte "Krav til påslipp av fettholdig avløpsvann, gitt i vedtak av ???.?? til [virksomhetsnavn]", gjelder for tillatelsen.

Hjemmel for vedtak

Kommunen er myndighet etter forurensningsforskriften § 15A-4 "Påslipp til offentlig avløpsnett" og kan stille krav til påslipp til offentlig ledningsnett. Som myndighet etter denne paragrafen gis kommunen også myndighet etter forurensningsloven §§49, 50, 51, 52. Kravene i dette vedtaket er stilt med hjemmel i forurensningsforskriften § 15A-4 bokstav a – e samt lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) §§ 51, 52.

Der det er benyttet annen hjemmel, er dette angitt med fotnote.

Det vises også til kommunens abonnementsvilkår for vann og avløp.

Vurdering

Påslipp av fettholdig avløpsvann fra virksomheter forårsaker gjentetting av rørsystemet. Tilstoppinger på avløpsnettet kan føre til kjelleroversvømmelser, skade på eiendommer og forurensning av vassdrag og fjord. Formålet med fettutskiller er å separere fett fra avløpsvann, slik at det ikke skaper problemer i kommunens avløpsledninger, pumpestasjoner og renseanlegg. Riktig drift og rutinemessig tømning er avgjørende for fettutskillerens effekt. Fettutskilleren skal dimensjoneres, installeres og driftes slik at den fyller sin funksjon.

Deres virksomhet har fettholdig avløpsvann og skal derfor ha fettutskiller.

Etter kommunens vurdering kan avløpsvannet fra virksomheten slippes til kommunalt spillvannsnett under forutsetning av at vedlagte påslippskrav oppfylles. Vedtaket er gitt på grunnlag av de opplysningene som er gitt i registreringsskjemaet.

Kommunens tilsyn

Kommunen eller den som kommunen bemyndiger har anledning til å foreta tilsynsbesøk hos virksomheten. Virksomheten plikter å legge fram dokumentasjon på at påslippskravene overholdes.

Mislighold

For å sikre at vilkårene blir overholdt, kan kommunen treffe vedtak om tvangsmulkt i medhold av forurensningsloven § 73 "Tvangsmulkt ved forhold i strid med loven".

Kommunen kan også gi pålegg i medhold av forurensningsloven § 7 fjerde ledd "Plikt til å unngå forurensning" og eventuelt sørge for umiddelbar gjennomføring i medhold av forurensningsloven §74 "Umiddelbar gjennomføring ved forurensningsmyndigheten".

Overtredelse straffes etter forurensningsloven kapittel 10 "Straff" hvis ikke strengere straffebestemmelser kommer til anvendelse.

Klageadgang

Dette vedtaket kan med hjemmel i forvaltningsloven § 28 påklages til Fylkesmannen av sakens parter og andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretning om vedtaket har kommet fram, eller vedkommende fikk kjennskap til vedtaket. Klagen skal sendes til kommunen.

Det gjøres oppmerksom på parters rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter i medhold av forvaltningsloven §18, jf. §19.

[Underskrifter]

Vedlegg: Krav til påslipp av fettholdig avløpsvann, gitt i vedtak av ???.???.?? til [virksomhetsnavn].

Vedlegg 4. Krav til påslipp av fettholdig avløpsvann, gitt i vedtak datert ???.???.?? til [virksomhetsnavn].

1. Definisjoner

- Avløpsvann: Både sanitært og industrielt avløpsvann
- Fettholdig avløpsvann: Avløpsvann som inneholder vegetabilsk og/eller animalsk fett
- Fettutskiller: Innretning som skiller ut fett fra avløpsvann
- Slamfang: Enhet som er plassert før fettutskiller, der tyngre partikler synker til bunns og fjernes
- Frityrfett: Fett som benyttes til fritering av mat
- Overvann: Vann fra nedbør, bortledet enten via flater, grøfter eller ledninger
- Påslipp: Tilførsel av avløpsvann til offentlig avløpsnett
- Sedimenterbart materiale: Partikler som blir transportert av vann og synker ned på bunnen ved lav strømningshastighet
-

2. Vannkvalitetskrav

Virksomhetens avløpsvann skal ved all produksjon overholde følgende krav:

Parametre	Krav	Kommentar
pH	6 – 10	Gjelder i tilknytningspunkt til kommunal avløpsledning.
Temperatur	Maks. 30°C	Gjelder i utløpet fra fettutskiller

3. Tekniske krav til fettutskiller

Fettutskiller skal dimensjoneres, utføres og installeres i henhold til Norsk Standard, NS-EN 1825-1 og -2, og "Standard abonnementsbetingelser for vann og avløp, tekniske bestemmelser".

Det skal være mulighet for prøvetaking enten på utløpet fra fettutskilleren eller på ledningen mellom fettutskilleren og sammenkopling med annet spillvann.

Installasjon av fettutskiller skal gjøres av foretak med nødvendige faglige kvalifikasjoner for arbeidet. Kommunen kan kreve dokumentasjon på dette.

4. Krav til mengde og sammensetning av avløpsvann

Kun fettholdig avløpsvann av animalsk eller vegetabilsk opprinnelse skal ledes til fettutskiller.

Følgende skal ikke ledes til fettutskilleren:

- Avløpsvann fra WC og andre sanitærinstallasjoner, overvann og kjølevann.
- Frityrfett og andre større konsentrerte fettmengder. Dette skal samles opp og leveres til godkjent mottak.
- Fettnedbrytende mikroorganismer og/eller enzymer.
- Sedimenterbart materiale. Eventuelt sedimenterbart materiale skal fjernes i et eget slamfang før fettutskilleren.

Sluk som ledes til fettutskiller må utstyres med vannlås og rist.

5. Tømming, vedlikehold og kontroll

Fettutskilleranlegget skal tømmes etter behov og minimum 4 ganger årlig.

Fettutskiller må i tillegg tømmes hvis tykkelsen på fettlaget er større enn 25% av total tykkelse av vann-/fettlag.

Kommunen, tømmefirma og andre som har behov for adkomst til fettutskilleren skal sikres enkel adkomst for tømming og kontroll. Alle hindringer til fettutskilleren skal derfor være fjernet før meldt/avtalt ankomst.

Virksomheten skal inngå avtale med tømmefirma om tømming og kontroll av fettutskiller. Tømmeavtalen skal:

- beskrive tømmehyppighet
- beskrive at tømming skal foretas selv om det ikke bestilles fra virksomheten.
- beskrive at kommunen skal varsles av tømmefirmaet dersom tømming ikke tillates av virksomheten.
- inneholde krav om at innsamlet fett og slam skal leveres til godkjent mottak

Avtalen skal være signert av begge parter. Kopi av avtalen sendes kommunen senest når påslippet settes i drift. Ved opphør av eller endringer i avtalen skal dette meldes skriftlig til kommunen.

Fettutskilleren skal åpnes og kontrolleres ved hver tømming. Minimum en gang pr år skal fettutskilleren tømmes fullstendig og rengjøres grundig med varmt vann under trykk. Samtidig skal alle overflater etterses og vedlikeholdes. Dette omfatter også skrapeverk, pumper, ventiler, tidsur o.l. Etter kontrollen skal fettutskilleren fylles med rent vann.

Der det er slamfang før fettutskilleren skal tømmeavtalen også omfatte tømming av dette. Slamfang skal tømmes hver gang utskilleren tømmes.

Virksomheten plikter å ha internkontrollsystem med nødvendig beredskap for å oppdage, hindre og begrense virkningen av påslipp i strid med disse kravene. Virksomheten skal ha rutiner som sikrer nødvendig måling av tykkelsen på fettlaget i utskilleren. Det skal føres driftsjournal for målingene.⁶

6. Registrering, varsling og årsrapportering⁷

Virksomheten kan ikke sette i verk nye påslipp eller øke påslipp vesentlig (>25 %) før nytt registreringsskjema er sendt til kommunen og kommunen har fattet nytt vedtak.

Dersom virksomheten opphører, bytter navn, får ny eier eller flytter, skal virksomheten melde dette til kommunen. Ved flytting og eierskifte skal virksomheten sende nytt registreringsskjema til kommunen. Dersom virksomheten opphører, skal det minimum 1 måned på forhånd gis beskjed til kommunen.

---

⁶ Jf. Forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)

⁷ Jf. Forurensningsloven §49 Opplysningsplikt, forurensningsforskriften kap. 41-2 Opplysningsplikt

Fettutskiller som permanent tas ut av bruk skal rengjøres, fjernes og leveres til godkjent avfallsmottak. Dersom det ikke er mulig å fjerne fettutskiller, skal den settes ut av drift og rengjøres. Kommunen skal ha signert dokumentasjon på utført arbeid fra utførende firma. Avløpsledning fra fettutskiller skal plugges i forgreningspunktet.

Kommunen skal varsles av virksomheten:

- Dersom det oppstår ekstraordinære forhold som påvirker påslippet til offentlig avløpsnett
- Ved større reparasjons- og/eller vedlikeholdsarbeider med risiko for påvirkning av påslippet til offentlig avløpsnett.

Virksomheten skal sende inn årsrapport med følgende vedlegg til kommunen på fastsatt skjema **innen 1. mars** for foregående år:

- Utfylte skjemaer for tømning og kontroll
- Kvitteringer som viser hvor utskilte masser er levert
- Dokumentasjon på returordning for frityrfett

Årsrapportskjema er tilgjengelig på kommunens hjemmesider.

Vedlegg 5. Forskrift om påslipp av fettholdig avløpsvann til kommunalt avløpsanlegg i ??? kommune.

Vedtatt av ??? kommunestyre (dato) med hjemmel i §15A-4 i "Forskrift om begrenning av forurensning" (forurensningsforskriften), fastsatt av miljøverndepartementet 01.06.2004.

§1 Formål

Formålet med denne forskriften er å sikre at kommunalt / interkommunalt ledningsnett og renseanlegg ikke skal ha driftsproblemer på grunn av fett. Virksomheter som har fettholdig avløpsvann skal overholde kommunens kvalitetskrav til dette.

§2 Hjemmelsgrunnlag

Kommunen er myndighet etter forurensningsforskriften § 15A-4 "Påslipp" og kan stille krav til påslipp til offentlig ledningsnett. Som myndighet etter denne paragrafen gis kommunen også myndighet etter forurensningsloven §§49, 50, 51, 52. Kravene i denne forskriften er stilt med hjemmel i forurensningsforskriften § 15A-4 bokstav a – e samt lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) §§ 51, 52.

Hjemmel for §10 "Varsling og årsrapportering" er forurensningsloven §49 "Opplysningsplikt" og forurensningsforskriften kap. 41-2 "Opplysningsplikt".

§3 Definisjoner

- Avløpsvann: Både sanitært og industrielt avløpsvann
- Fettholdig avløpsvann: Avløpsvann som inneholder vegetabilsk og/eller animalsk fett
- Fettutskiller: Innretning som skiller ut fett fra avløpsvann
- Slamfang: Enhet plassert før fettutskiller der tyngre partikler synker til bunns og fjernes
- Frityrfett: Fett som benyttes til fritering av mat
- Overvann: Vann fra nedbør, bortledet enten via flater, grøfter eller ledninger
- Påslipp: Tilførsel av avløpsvann til offentlig avløpsnett
- Sedimenterbart materiale: Partikler som blir transportert av vann og synker ned på bunnen ved lav strømningshastighet

§4 Virksomheter som skal ha fettutskiller

Følgende virksomheter som produserer, tilbereder eller behandler varm mat og har påslipp av fettholdig avløpsvann til kommunalt avløpsanlegg, skal installere fettutskiller:

- Restauranter
- Kafeer/konditorier
- Catering/ferdigmatprodusenter
- Gatekjøkken/kiosker
- Pizza-, hamburger-, salat- og kebabbarer
- Kantiner
- Slakterier
- Kjøttforedlingsbedrifter
- Hermetikkindustri
- Margarin- og matoljeindustri
- Friteringsindustri
- Bakerier

- Meierier
- Røkerier
- Matbutikker med steke/grillavdeling

Kommunen kan også treffe vedtak om installering av fettutskiller for andre virksomheter som har påslipp av fettholdig avløpsvann.

§5 Vannkvalitetskrav

Virksomhetens avløpsvann skal ved all produksjon overholde følgende krav:

Parametre	Krav	Kommentar
pH	6 – 10	Gjelder i tilknytningspunkt til kommunal avløpsledning.
Temperatur	Maks. 30	Gjelder i utløpet fra fettutskiller

§6 Registrering av fettutskiller

Ved påslipp av fettholdig avløpsvann til kommunalt avløpsnett skal det installeres fettutskiller, som skal registreres hos kommunen. Dette gjelder både ny og eksisterende virksomhet. Kommunens registreringsskjema skal benyttes.

Ingen virksomhet kan sette i verk nye påslipp eller øke påslipp vesentlig (>25 %) før registreringsskjema er sendt til kommunen og virksomheten har fått bekreftelse derfra på mottatt registreringsskjema.

Det er eier av virksomheten som står ansvarlig overfor kommunen for at forskriften overholdes. Eier av eiendommen kan også holdes ansvarlig.

Dersom virksomheten opphører, bytter navn, overdras til ny eier eller flytter, skal virksomheten melde dette til kommunen. Ved flytting og eierskifte må virksomheten på ny gjennomføre en fullstendig registrering av fettutskiller.

Dersom virksomheten opphører, skal det minimum 1 måned på forhånd gis beskjed til kommunen. Når plikten til å ha utskiller ikke lenger er tilstede, skal virksomheten/eier fjerne denne.

Fettutskiller som permanent tas ut av bruk skal rengjøres, fjernes og leveres til godkjent avfallsmottak. Kommunen skal ha signert dokumentasjon på utført arbeid fra utførende firma. Avløpsledning fra fettutskiller skal plugges i forgreningspunktet. Dersom det ikke er mulig å fjerne fettutskiller, skal den settes ut av drift og rengjøres.

§7 Tekniske krav til fettutskiller

Fettutskiller skal dimensjoneres, utføres og installeres i henhold til Norsk Standard, NS-EN 1825-1 og -2, og "Standard abonnementsbetingelser for vann og avløp, tekniske bestemmelser".

Det skal være mulighet for prøvetaking enten på utløpet fra fettutskilleren eller på ledningen mellom fettutskilleren og sammenkopling med annet spillvann.

Installasjon av fettutskiller skal gjøres av foretak med nødvendige faglige kvalifikasjoner for arbeidet. Kommunen kan kreve dokumentert at dette er oppfylt.

§8 Krav til mengde og sammensetning av avløpsvann

Kun fettholdig avløpsvann av animalsk eller vegetabilsk opprinnelse skal ledes til fettutskilleren.

Følgende skal ikke ledes til fettutskilleren:

- Avløpsvann fra WC og andre sanitærinstallasjoner, overvann og kjølevann.
- Frityrfett og andre større konsentrerte fettmengder. Dette skal samles opp og leveres til godkjent mottak.
- Fettnedbrytende mikroorganismer og/eller enzymer.
- Sedimenterbart materiale. Eventuelt sedimenterbart materiale skal fjernes i et eget slamfang før fettutskilleren.

Sluk som ledes til fettutskiller må utstyres med vannlås og rist.

§9 Tømming, vedlikehold og kontroll

Kommunen, tømmefirma og andre som har behov for adkomst til fettutskilleren skal sikres enkel adkomst for kontroll, tømming og prøvetaking. Alle hindringer til fettutskilleren skal derfor være fjernet før meldt/avtalt ankomst.

Virksomheten skal inngå avtale med tømmefirma om tømming og kontroll av fettutskiller. Tømmeavtalen skal:

- beskrive tømmehyppighet.
- beskrive at tømming skal foretas selv om det ikke bestilles fra virksomheten.
- beskrive at kommunen skal varsles av tømmefirmaet dersom tømming ikke tillates av virksomheten.
- inneholde krav om at innsamlet fett og slam skal leveres til godkjent mottak

Avtalen skal være signert av begge parter. Kopi av avtalen sendes kommunen senest når påslippet settes i drift. Ved opphør av eller endringer i avtalen skal dette meldes skriftlig til kommunen.

Minimumskrav for tømming er 4 ganger pr. år. Kommunen kan gjøre vedtak om hyppigere tømming på bakgrunn av virksomhetens art og omfang. Kommunen kan også gjøre vedtak om hyppigere tømming ved endret belastning på fettutskiller.

Fettutskiller må i tillegg tømmes hvis tykkelsen på fettlaget er større enn 25% av total tykkelse av vann-/fettlag.

Fettutskilleren skal åpnes og kontrolleres ved hver tømming. Minimum en gang pr år skal fettutskilleren tømmes fullstendig og rengjøres grundig med varmt vann under trykk. Samtidig skal alle overflater etterses og vedlikeholdes. Dette omfatter også skrapeverk, pumper, ventiler, tidsur o.l. Etter kontrollen skal fettutskilleren fylles med rent vann.

Der det er slamfang før fettutskilleren skal tømmeavtalen også omfatte tømming av dette. Slamfang skal tømmes når utskilleren tømmes.

Utskilt fett og slam skal leveres til mottak som har tillatelse til å ta imot dette.

Virksomheten plikter i medhold av internkontrollforskriften å ha internkontrollsystem med nødvendig beredskap for å oppdage, hindre og begrense virkningen av påslipp i strid med denne forskriften. Virksomheten skal ha rutiner som sikrer nødvendig måling av tykkelsen på fettlaget i utskilleren. Det skal føres driftsjournal for målingene.

§10 Varsling og årsrapportering

Kommunen skal varsles av virksomheten:

- Dersom det oppstår ekstraordinære forhold som påvirker påslippet til offentlig avløpsnett
- Ved større reparasjons- og/eller vedlikeholdsarbeider med risiko for påvirkning av påslippet til offentlig avløpsnett.

Virksomheten er ansvarlig for at årsrapport med følgende dokumentasjon er sendt til kommunen på fastsatt skjema **innen 1. mars** for foregående år:

- Utfylte skjemaer for tømning og kontroll
- Kvitteringer som viser hvor utskilte masser er levert
- Dokumentasjon på returordning for frityrfett

Årsrapportskjema er tilgjengelig på kommunens hjemmesider.

§11 Unntak

Kommunen kan etter søknad gi unntak fra kravene i denne forskrift, dersom det er spesielle grunner for det.

§12 Mislighold

For å sikre at bestemmelsene i denne forskriften eller vedtak i medhold av forskriften blir gjennomført, kan kommunen treffe vedtak om tvangsmulkt i medhold av forurensningsloven § 73 "Tvangsmulkt ved forhold i strid med loven".

Kommunen kan også gi pålegg i medhold av forurensningsloven § 7 fjerde ledd "Plikt til å unngå forurensning" og eventuelt sørge for umiddelbar gjennomføring i medhold av forurensningsloven §74 "Umiddelbar gjennomføring ved forurensningsmyndigheten",

Overtredelse av denne forskriften eller vedtak truffet i medhold av denne forskriften, straffes etter forurensningsloven kapittel 10 "Straff" hvis ikke strengere straffebestemmelser kommer til anvendelse.

§13 Kommunens tilsyn

Kommunen eller den som kommunen bemyndiger har anledning til å foreta tilsynsbesøk til anleggene, og kan ta nødvendige prøver for kontroll av at påslippskravene overholdes.

§14 Ikrafttreden

Denne forskriften trer i kraft (*Dato*).

Vedlegg 6. Søknad om utslippstillatelse for oljeholdig avløpsvann, ??? kommune

Søknaden skal vedlegges:

- Situasjonsskart / ledningskart i målestokk 1:500 eller større, som viser:
  - Oljeutskillers plassering
  - Hvilke sluk og renner som er tilknyttet oljeutskiller
  - Tilknytningspunkt til kommunal avløpsledning
- Tegninger og beregninger av oljeutskilleranlegget
- Tømmeavtale (Hvis det foreligger)

Informasjon

Skjemaet skal benyttes ved søknad om utslippstillatelse for oljeholdig avløpsvann til kommunalt avløpsnett etter forurensningsforskriften kap. 15.

Opplysninger om virksomheten

Navn:	Kontaktperson:	
Org.nr:	Tlf:	E-post:
Adresse:	Postnr.	Poststed
Næringskode, standard for næringsgruppering (SN2007):		

Opplysninger om eier av eiendommen

Navn:	Kontaktperson:	
Gårdsnr./bruksnr:	Tlf:	E-post:
Adresse:	Postnr.	Poststed

Opplysninger om anlegget

<u>Saken gjelder</u> ☐ Nyetablering ☐ Bruksendring ☐ Vesentlig økning av påslipp ☐ Utskifting av utskiller	<u>Kilder til oljeholdig avløpsvann:</u> Antall utendørs vaskeplasser: _____ Antall innendørs vaskeplasser: _____ Antall bilvaskemaskiner: _____ Antall slangekraner: _____ Andre kilder (beskriv): _____
<u>Andre opplysninger:</u> ☐ Utslipet skal etableres og drives i samsvar med kravene i §15-7 i forurensningsforskriften ☐ Utskiller har prøvetakingskum ☐ Har tømmeavtale	<u>Opplysninger om oljeutskiller:</u> Fabrikat: _____ Materiale: Betong: ☐ GUP ☐ Stål ☐ Dimensjonerende vannføring (l/s): _____ Nominell størrelse (NS): _____ Våtvolum sandfang (m ³): _____ Antall utskillere for virksomheten, på eiendommen: _____ Innendørs eller utendørs plassering: _____

Vedlegg 7. Registrering av fettutskillere, ??? kommune.

Skjemaet skal vedlegges:

- Situasjonsskart (målestokk 1:500) som viser fettutskillers plassering og tilknytningspunkt til kommunal avløpsledning
- Tegninger, beregninger og oppleggsskjema som viser hvilke enheter som er tilknyttet fettutskiller
- Tømmeavtale (Hvis det foreligger)
- Dersom det brukes frityrfett, skal dokumentasjon / avtale om levering av dette vedlegges.

Informasjon

Skjemaet skal benyttes for nye og vesentlig økning (>25%) av påslipp av fettholdig avløpsvann til kommunalt avløpsnett, samt ved bruksendring og utskifting av fettutskiller.

Eier av virksomheten er ansvarlig for at det ikke settes i verk nye påslipp eller at påslipp ikke økes vesentlig (>25%) før det er mottatt skriftlig bekreftelse fra kommunen på at dette er OK.

Opplysninger om virksomheten

Navn:	Kontaktperson:	
Org.nr:	Tlf:	E-post:
Adresse:	Postnr.	Poststed
Næringskode, standard for næringsgruppering (SN2007):		

Opplysninger om eier av eiendommen

Navn:	Kontaktperson:	
Gårdsnr. / bruksnr.	Tlf:	E-post:
Adresse:	Postnr.	Poststed

Opplysninger om anlegget

<u>Saken gjelder:</u> ☐ Nyetablering ☐ Bruksendring ☐ Vesentlig økning av påslipp ☐ Utskifting av utskiller	<u>Opplysninger om fettutskiller:</u> Fabrikat: _____ Materiale: Betong: ☐ GUP ☐ Stål ☐ Dimensjonerende vannføring (l/s): _____ Nominell størrelse (NS): _____ Antall utskiller for virksomheten, på eiendommen: _____ Innendørs eller utendørs plassering: _____
<u>Andre opplysninger:</u> ☐ Har tømmeavtale ☐ Frityrfett brukes	

Vedlegg 8. Årsrapport for oljeholdig avløpsvann

??? kommune.

Årsrapporten skal vedlegges:

- Analyserapporter fra laboratorium
- Utfylte skjemaer for tømning og kontroll

Informasjon

Det skal fylles ut en årsrapport pr. oljeutskilleranlegg. Frist for innsending til kommunen: **1.mars.**

Opplysninger om virksomheten

Navn:	Kontaktperson:	
Org.nr:	Tlf:	E-post:
Adresse:	Postnr.	Poststed
Næringskode, standard for næringsgruppering (SN2007):		

Opplysninger om eier av eiendommen

Navn:	Kontaktperson:	
Gårdsnr./bruksnr:	Tlf:	E-post:
Adresse:	Postnr.	Poststed

Opplysninger om anlegget

<u>Vannanalyser:</u> Har det vært overskridelse av krav til oljeinnhold (50 mg/l) i løpet av året: Ja: ☐ Nei: ☐ Hvem har tatt ut prøver til analyse (firma): _____ Har anlegget prøvetakingskum: Ja: ☐ Nei: ☐ (Hvis nei, beskriv på eget ark hvordan prøvene er tatt)
<u>Tømning og kontroll:</u> Er det gjort endringer i avtalen om tømning og kontroll i løpet av året? Ja: ☐ Nei: ☐ Hvis ja, vedlegg endret avtale
<u>Annet:</u>

Vedlegg 9. Årsrapport for fettholdig avløpsvann

??? kommune.

Årsrapporten skal vedlegges:

- Utfylte skjemaer for tømning og kontroll
- Dokumentasjon på returordning for frityrfett

Informasjon

Det skal fylles ut en årsrapport pr. fettutskiller. Frist for innsending til kommunen: **1.mars.**

Opplysninger om virksomheten

Navn:	Kontaktperson:	
Org.nr:	Tlf:	E-post:
Adresse:	Postnr.	Poststed
Næringskode, standard for næringsgruppering (SN2007):		

Opplysninger om eier av eiendommen

Navn:	Kontaktperson:	
Gårdsnr./bruksnr:	Tlf:	E-post:
Adresse:	Postnr.	Poststed

Opplysninger om anlegget

<u>Vannkvalitetskrav:</u>		
Har det vært overskridelser av vannkvalitetskrav i løpet av året: (Hvis ja, beskriv på eget ark)	Ja: ☐	Nei: ☐
<u>Tømning og kontroll:</u>		
Er det gjort endringer i avtalen om tømning og kontroll i løpet av året? Hvis ja, vedlegg endret avtale	Ja: ☐	Nei: ☐
<u>Annet:</u>		

Vedlegg 10. Forslag til avtale om tømning, kontroll og rengjøring av oljeutskilleranlegg

(Det er opp til kunde og renovatør om dette skjemaet skal benyttes. Bruk av skjemaet sikrer at kommunens krav til innhold i avtalen blir oppfylt.)

Avtale om tømning, kontroll og rengjøring av oljeutskiller er inngått mellom:

Kunde: _____ Org.nr: _____

Adresse: _____

Telefon: _____ E-post: _____

og

Renovatør: _____ Org.nr: _____

Adresse: _____

Telefon: _____ E-post: _____

Avtalens omfang:

Avtalen omfatter tømning, spyling, rengjøring, kontroll, fylling med vann, rapportering og levering av utskilte masser til godkjent mottak.

Tømning skal skje minimum 1 gang årlig. Tømningen skal i tillegg til olje i utskiller og eventuell oppsamlingstank også omfatte sandfang før utskiller, sandfangrenner og bunnfelt slam i oljeutskiller. Utskilleren skal tømmes for vann og spyles. Eventuell koalesensenhet skal rengjøres. Prøvetakingskum skal spyles og rengjøres.

Alle enheter skal kontrolleres. Eventuelle feil og mangler skal noteres på skjema "Tømning og kontroll av oljeutskilleranlegg". Etter kontrollen skal oljeutskilleren fylles opp igjen med vann.

Renovatør skal levere følgende dokumentasjon til kunde:

- Utfylt skjema "Tømning og kontroll av oljeutskilleranlegg".
- Utfylt deklarasjonsskjema.

Pris:

For ovennevnte tjenester betaler kunden kr. _____ eks. MVA pr.år.

Eventuelle ekstratømminger faktureres som tilleggsarbeider.

Prisen kan reguleres årlig av renovatør på grunn av endringer i lønninger og kostnader.

Oppsigelse:

Avtalen løper til den sies opp skriftlig av en av partene. Oppsigelsestid er 3 måneder.

(Sted)

(Dato)

(Renovatør)

(Kunde)

Vedlegg 11. Forslag til avtale om tømning, kontroll og rengjøring av fettutskilleranlegg

(Det er opp til kunde og renovatør om dette skjemaet skal benyttes. Bruk av skjemaet sikrer at kommunens krav til innhold i avtalen blir oppfylt.)

Avtale om tømning, kontroll og rengjøring av fettutskilleranlegg er inngått mellom:

Kunde: _____ Org.nr: _____

Adresse: _____

Telefon: _____ E-post: _____

og

Renovatør: _____ Org.nr: _____

Adresse: _____

Telefon: _____ E-post: _____

Avtalens omfang:

Avtalen omfatter tømning, rengjøring, kontroll, fylling med vann, rapportering og levering av utskilte masser til godkjent mottak.

Tømning skal skje etter behov og minimum 4 ganger årlig. Utskilleren skal åpnes og kontrolleres ved hver tømning. En gang årlig skal utskilleren tømmes fullstendig og rengjøres grundig med varmt vann under trykk. Alle overflater og enheter skal etterses og vedlikeholdes. Etter kontrollen skal fettutskilleren fylles med rent vann.

Eventuelt slamfang før fettutskilleren skal tømmes og kontrolleres hver gang utskilleren tømmes.

Tømning skal skje selv om det ikke bestilles av kunde. Renovatør skal varsle kommunen dersom tømning ikke tillates av kunde.

Innsamlet fett og slam skal leveres til godkjent mottak.

Renovatør skal for hver tømning levere følgende dokumentasjon til kunde:

- Utfylt skjema for tømning og kontroll
- Kvittering som viser hvor utskilte masser er levert

Pris:

For ovennevnte tjenester betaler kunden kr. _____ eks. MVA pr.år.

Eventuelle ekstratømminger faktureres som tilleggsarbeider.

Prisen kan reguleres årlig av renovatør på grunn av endringer i lønninger og kostnader.

Oppsigelse:

Avtalen løper til den sies opp skriftlig av en av partene. Oppsigelsestid er 3 måneder.

_____
(Sted) (Dato)

_____
(Renovatør) (Kunde)